

INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk 1:	De cockpit van uw pc	2
	De computer starten	3
	De beeldtaal van Windows	3
	Apparaten leren praten	4
	Rondneuzen met de muis	5
	Klikken met de muis: altijd links, behalve...	8
	Het berichtgebied	9
	De verkennen openen en sluiten	11
	Het snelmenu – de rechtermuisknop	13
	Paniek	15
	Windows en de computer afsluiten	15
Hoofdstuk 2:	Bureau met uitzicht	18
	Windows Verkenner openen en sluiten	19
	Venster maximaliseren	19
	Venster minimaliseren	20
	Een programma starten	21
	Plaknotities openen	22
	Vensters ordenen	24
	Handig bladeren met sneltoetsen	25
	Aero Shake	26
	Vensters sluiten	26
	Taakweergave	27
	Vensterafmetingen veranderen	27
	Klikken-en-slepen	28
	Schuifbalken	29
	Handige sneltoetsen	30
	Een venster verplaatsen	31
	Het startmenu	33
	Alle apps op een rij	34
	Live apps	34
Hoofdstuk 3:	Typen en teksten	36
	WordPad starten	37
	WordPad via Alle apps	37
	WordPad via Zoeken	38
	Tekst typen en opslaan	38
	Het geheugen en de vaste schijf	40
	Document opslaan	40
	Het document openen met Windows Verkenner	42
	Opslaan en Sluiten	44
	Doortypen en terugloop	45
	Nog meer manieren om een document te openen	46
	Tekst bewerken	48

Opslaan als	49
Tekst opmaken	50
Tekst of alinea opmaken	54
Opsomming en nummering	56
Regelafstand en alinea-afstand	57
Opslaan met de sneltoets	59
Uitlijning	59
Schuiven, knippen, kopiëren en plakken	60
Tekst verschuiven	60
Knippen en plakken	61
Accenten	63
Het schermtoetsenbord	64
Hoofdstuk 4: Paden in Windows	66
Verwarring	67
Directory's en paden	67
Terug naar Deze pc	68
Bureaublad en bureaublad	70
Een nieuwe map maken en vullen	72
Een document of map verplaatsen	73
Opslaan en openen	73
Het technische pad van Windows	75
Hoofdstuk 5: Pictogrammen en snelkoppelingen	78
Een programma aan de taakbalk vastmaken	79
Een programma losmaken van de taakbalk	80
Van bureaublad naar taakbalk	80
Een geopend programma aan de taakbalk vastmaken	81
Handige binnendoortjes naar documenten	81
Favoriete map in de navigatiekolom	82
Een map aan Windows Verkenner koppelen	82
Een map loskoppelen van Windows Verkenner	83
Favoriet document in de taakbalk	84
Een snelkoppeling op het bureaublad	85
Een pictogram op het bureaublad verplaatsen	86
Een pictogram een andere naam geven	86
Meerdere pictogrammen selecteren	87
Shift+klik: een reeks selecteren	88
Een selectie ongedaan maken	88
Ctrl+klik: selectief selecteren	88
Klikken en slepen: een vlak selecteren	89
Ctrl+A: alles selecteren	89
Ctrl+klik: deselecteren	90
Combineren	90
Verslepen met de rechtermuisknop	90

Uw eigen startmenu	91
Een tegel in het startmenu plaatsen	91
Tegels verwijderen	92
Een tegel groter of kleiner maken	93
Live-tegels	93
De Prullenbak van Windows	94
Delete: verwijderen	94
Items uit de Prullenbak terugzetten	94
De Prullenbak legen	95
Ctrl+Z: ongedaan maken	95
Hoofdstuk 6: Apparaten aansluiten	96
Een cd of dvd in de computer steken	97
Windows bekijkt schijfinhoud	99
Een dvd verwijderen uit de computer	100
Een apparaat aansluiten met USB	100
Een SD-kaart aansluiten	103
Een USB-apparaat of SD-kaart uitwerpen	104
De inhoud van al die opslagapparaten	105
Hoofdstuk 7: Kijken en luisteren	106
Het volume	107
Het geluid harder of zachter zetten via het bureaublad	107
Het geluid dempen	108
Windows-geluiden zachter zetten	108
Windows Media Player eenmalig instellen	110
Een muziek-cd afspelen	111
Kleine en grote weergave	113
Muziek luisteren vanaf de taakbalk	114
Afzonderlijk volume voor Windows Media Player	115
De cd uitwerpen	115
Foto's bekijken in Windows Verkenner	116
Film-dvd's bekijken	118
Met VideoLAN	119
Vragen of onthouden?	120
Hoofdstuk 8: Media beheren en meenemen	124
De muziekbibliotheek van Windows Media Player	125
Een muziek-cd 'bekijken'	125
Een muziek-cd rippen	126
Uw muziek waarderen	128
Titels aanpassen	128
Een afspeellijst maken	129
Verwijderen, maar niets kwijtraken	131
Synchroniseren met een smartphone of USB-stick	131
Foto's op de vaste schijf	134
Een foto bewerken	136
Foto's via het startmenu	139

Hoofdstuk 9:	Waakhonden van Windows	142
	De zeven vuistregels voor veiligheid	143
	1. Banken sturen nooit e-mail en bellen nooit om uw gegevens	143
	2. Klik niet op hyperlinks in e-mail om in te loggen	144
	3. Logingegevens nooit opslaan	145
	4. Open geen bijlagen van onbekenden	145
	5. Is iets gratis, dan is het nooit voor niets	145
	6. Buitenkansjes bestaan niet	146
	7. Gebruik goede wachtwoorden	146
	Windows doet zijn best, u doet de rest	148
	Irritante vragen	149
	Wat willen internetboeven met uw computer?	149
	Reclame in uw computer en browser	149
	Colportage	150
	SPAM: reclame tussen uw e-mail	150
	Gegevensdiefstal	150
	Distributiecentrum	151
	Marktonderzoek en cookies	151
	Cookie-wetgeving	152
	Hangjongeren	153
	Nooit grappig: de Hoax	153
	Een nieuwe computer?	153
	Hoe komt al die ellende in uw computer terecht?	153
	Privacyinstellingen van Windows	154
	Achtergrond-apps beheren	156
	Windows Defender aanzetten	158
	Windows Update	161
Hoofdstuk 10:	Internet verkennen	162
	Internet Explorer is nu Edge	163
	De weg naar een website	163
	Hoe werkt internet?	164
	Surfen met Edge	165
	Met de zoekmachine naar Wikipedia	168
	Hoe werkt een zoekmachine?	171
	Favorieten	172
	Toevoegen aan Favorieten	172
	Naar een favoriete site surfen	174
	Een favoriet verwijderen	175
	Geschiedenis	175
	Een website in de geschiedenis bezoeken	175
	Geschiedenis leegmaken	176
	Privé surfen met InPrivate-navigatie	177
	Een lege startpagina instellen	178
	Zoeken en surfen	179
	Vorige en Volgende	180
	Vergroten en verkleinen	181
	Tabbladen opzij zetten	181
	Een andere browser, een andere zoekmachine	182
	Topdomeinen	183

Hoofdstuk 11:	E-mail	184
	Mail openen	185
	Een account aanmaken	186
	Hier wordt het even ingewikkeld	188
	Mail maken en verzenden	189
	Een bijlage bijvoegen	190
	Mail beantwoorden en conversaties	192
	Een bijlage ontvangen	194
	De bijlage opslaan	195
	Uw eigen handtekening	196
Hoofdstuk 12:	Windows 10 ½	198
	Mozilla Firefox	199
	Firefox downloaden en installeren	199
	Firefox als standaardbrowser instellen	201
	Zoeken met Firefox en Google	203
	VideoLAN – VLC	204
	VLC downloaden	204
	VLC als standaard videospeler instellen	206
	Opruimen	208
	Een video afspelen	209
	En nu verder	209
Index		222

01 ::DE COCKPIT VAN UW PC

U LEERT IN DIT HOOFDSTUK:

- *De computer starten en afsluiten.*
- *Rondneuzen en klikken met de muis.*
- *Windows Verkenner openen en sluiten.*
- *Het startmenu openen.*
- *De computer uitzetten.*

:::01 DE COCKPIT VAN UW PC

Misschien kijkt u voor de eerste maal naar Windows, of misschien bent u al bekend met een oudere versie van Windows. Hoe ervaren u ook bent, Windows 10 bevat zoveel nieuwe elementen, dat een schone start een goede basis is om met Windows 10 te leren werken. In dit eerste hoofdstuk maakt u kennis met de muis en met de elementen die het bureaublad opsieren en tevens toegang geven tot de kracht van uw computer. U krijgt bovendien de hoognodige kennis en informatie over uw computer mee, die eraan bijdraagt dat u 'begrijpt' wat uw computer doet.

DE COMPUTER STARTEN

Voordat u doorgezaagd wordt in dit eerste hoofdstuk over Windows, is het handig om de computer aan te zetten.

- 1 Zorg dat de computer is aangesloten op een stopcontact.
- 2 Zorg dat het beeldscherm bij uw computer aanstaat.
Hebt u een laptop, dan wordt het ingebouwde beeldscherm natuurlijk automatisch met de computer aan- en uitgezet.
- 3 Druk op de aan/uitknop van uw computer om deze aan te zetten.

Nu is het een kwestie van geduld hebben. Er moet heel wat gebeuren in de computer voordat u ermee kunt communiceren.

DE BEELDTAAL VAN WINDOWS

De beeldtaal van Windows is niet door Microsoft bedacht, maar lang voor de eerste Windows-versie door Xerox en daarna Apple. Het is een beproefde beeldtaal waarmee alle moderne besturingssystemen voor computers werken. De gekozen beeldtaal draait om het aloude bureau. Uw bureau, met een pennebak, een klokje ergens in de hoek, ladebakken eronder waarin u gereedschappen als nieltang en perforator bewaart, maar ook papieren en dossiers. Onder uw bureau staat een prullenbak. De beeldtaal van Windows gaat uit van dit bureau. En veel van wat u ziet en doet verwijst hiernaar.

Het bureaublad zelf is het grote vlak in uw beeldscherm. In Windows heet dat ook het Bureaublad. Op dit bureaublad kunt u van alles neerleggen. Zoals een document waaraan u werkt, of een map vol foto's. Linksboven op het bureaublad staat de prullenbak. Het is nu eenmaal onmogelijk om deze daadwerkelijk onder het bureaublad van Windows te plaatsen, maar de vergelijking is duidelijk. De prullenbak gebruikt u om dingen weg te gooien die u niet meer nodig hebt.

Aan de onderrand van het beeldscherm ligt een balk: de taakbalk. Deze kunt u vergelijken met de ladebakken onder het bureau.

APPARATEN LEREN PRATEN

Een computer is een kast vol onderdelen die los van elkaar volstrekt niets kunnen. Er zit geheugen in, een processor die al het denkwerk doet, een grafische kaart die zorgt dat de computer van alles op uw beeldscherm kan laten zien, een vaste schijf waarop bestanden bewaard blijven als de computer geen stroom krijgt, en een moederbord. Het moederbord koppelt alle onderdelen in de computerkast aan elkaar. Dit alles bij elkaar heet hardware (ijzerwaren). Wat al die onderdelen doen is op zich interessant genoeg, maar is volstrekt niet relevant om met de computer te kunnen werken. Net zoals u bij een auto eigenlijk niet hoeft te weten hoe de motor en andere onderdelen werken. Als u maar weet hoe u stuur en pedalen moet bedienen.

De computer heeft stroom nodig, maar dan nog doen al die onderdelen van koper, kunststof en silicium niets zinnigs. Een computer kan immers pas iets doen als u daar opdracht voor geeft.

```
Ping statistics for 203.86.235.76:
  Packets: Sent = 4, Received = 4, Lost = 0 (0% loss),
Approximate round trip times in milli-seconds:
  Minimum = 325ms, Maximum = 329ms, Average = 327ms

C:\Users\victorpeters>dir
Volume in drive C has no label.
Volume Serial Number is 72B9-48BB

Directory of C:\Users\victorpeters

16-07-15  15:54  <DIR>          .
16-07-15  15:54  <DIR>          ..
16-07-15  12:29  <DIR>          3D Objects
19-07-15  09:40  <DIR>          Contacts
19-07-15  09:40  <DIR>          Desktop
19-07-15  09:40  <DIR>          Documents
19-07-15  09:40  <DIR>          Downloads
```

Een ongezellig zwart scherm met weinigzeggende teksten. Zo werd de computer vroeger bediend.

Communiceren met een zwart scherm met witte letters is mogelijk, maar niet erg handig. Tot 1984 was typen op het toetsenbord in een zwart scherm overigens de enige manier om met de computer te praten. Pas toen Apple in 1984 het systeem met vensters, muis en pictogrammen op de markt bracht, veranderde dit.

Sinds 1984 lijkt er meer te zijn veranderd in de wereld dan in duizend jaar middeleeuwen. De computer heeft in die tijd leren praten in beelden en leren luisteren naar een rollend aanwijsapparaat – de muis – op uw tafelblad. En sinds enkele jaren kunt u ook zonder muis maar gewoon met uw vingers iets aanwijzen op een beeldscherm. Het toetsenbord is voor de besturing van de computer niet meer noodzakelijk, maar zal meestal nog erg handig zijn. Alleen om tekst in te voeren is een toetsenbord bijna onmisbaar. Met een aanraakscherm en een virtueel toetsenbord kan dit inmiddels ook.

Om door middel van muis, toetsenbord en beeldscherm met de onderdelen in uw computerkast te kunnen praten, is een intelligente tussenlaag nodig. Een soort tolk die begrijpt wat u wilt en uw wensen kan uitleggen aan de harde onderdelen in de kast. Het antwoord van die hardware wordt door dezelfde intelligente tolk weer omgezet in beeld en geluid dat u kunt begrijpen. Aangezien u dit boek in handen hebt is Windows 10 waarschijnlijk uw tolk om met de computer te kunnen praten.

Windows 10 bestaat niet uit harde onderdelen, maar is software. Windows 10 is een uitgebreid pakket met programmacode dat precies past bij de onderdelen in uw computer. Start u de computer op door de aanknop op de kast in te drukken, dan wordt Windows 10 automatisch opgestart, zodat u meteen Windows in beeld krijgt. U hoeft dus nooit in een andere taal met de computer te praten dan in de beeldtaal van Windows.

Via de taakbalk gaat u gereedschappen activeren, documenten openen en zaken raadplegen. Zoals datum en tijd die permanent zichtbaar zijn rechts in de taakbalk.

Drie belangrijke onderdelen in de beeldtaal zijn de gereedschappen (programma's), mappen en documenten. In een map vindt u een of meer documenten. Misschien dat in de map ook nog andere mappen zitten. Om een document te bewerken, hebt u een gereedschap nodig. Bijvoorbeeld ene pen of typemachine, die natuurlijk in Windows vervangen zijn door programma's om te typen, te rekenen of te tekenen.

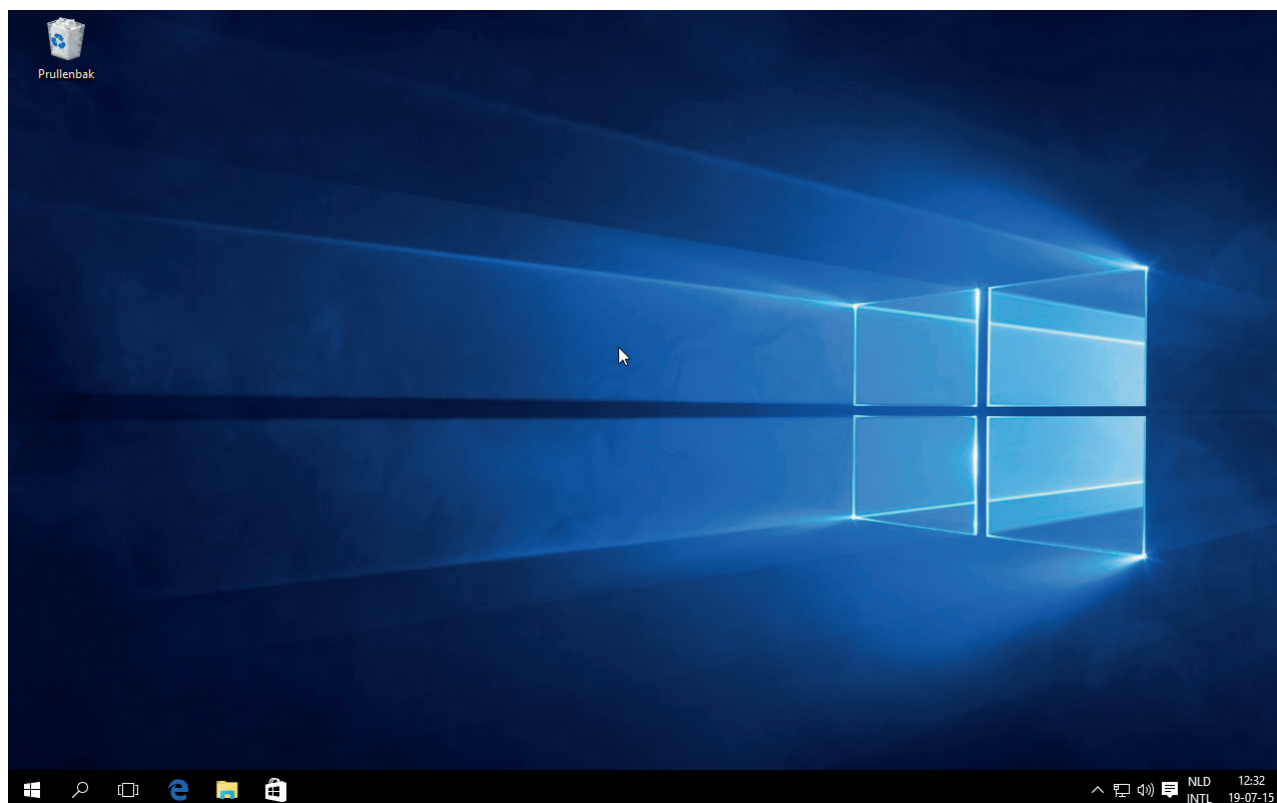
RONDNEUZEN MET DE MUIS

De muis is het onderdeel van de computer waarmee u dingen in Windows aanwijst. De route die de muis op uw tafelblad aflegt, wordt nauwgezet gevolgd door Windows en wordt in het beeldscherm weergegeven met een pijl. Die witte pijl heet muisaanwijzer. Hebt u een laptop, dan is uw vinger de muis en de touchpad is dan het tafelblad. Tijdens het sturen met de muis over het tafelblad kijkt u op het beeldscherm naar de bewegingen van de muisaanwijzer.

In de volgende oefening wordt van alles aangewezen met de muis en voorzien van een korte toelichting. Klik nog nergens op met de muisknoppen; er wordt alleen maar gestuurd met de muis en aangewezen met de muisaanwijzer.

Afbeelding 1.1

Ergens op het bureaublad.

Afbeelding 1.2

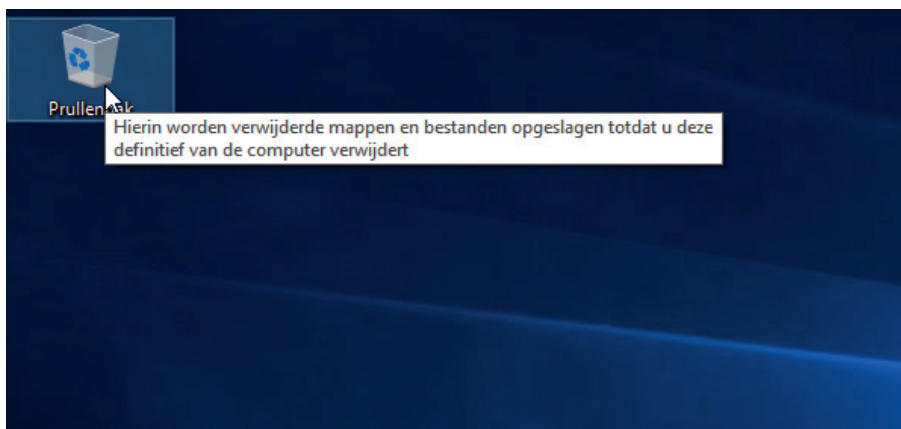
Linksonder wijst de muis naar de startknop.

- 1 Stuur de muisaanwijzer naar het midden van het beeldscherm, door de muis over het tafelblad in de gewenste richting te rollen. Laat de muis goed op het tafelblad rusten; til de muis niet op tijdens het sturen.
- 2 Stuur de muisaanwijzer nu naar linksonder in het beeldscherm, door de muis diagonaal naar linksonder over het tafelblad te rollen.
- 3 Stuur de muis nu tot boven het pictogram Prullenbak. Let op dat u nergens op klikt.

Afbeelding 1.3

De Prullenbak.

Gewone muis op laptop

Hebt u een laptop, dan moet u al meteen leren werken met een veel moeilijker te bedienen *touchpad*. Wellicht is het handiger om een gewone muis op uw laptop aan te sluiten. Een muis kost u voor ongeveer 20 euro in elke computerwinkel. De winkelier helpt u graag bij het aansluiten en installeren ervan. Neem uw laptop dus mee naar de winkel als u een muis gaat kopen.

Het pictogram van de prullenbak wordt met een half transparant vlak in de achtergrond gemarkeerd. Bovendien verschijnt er een zogenaamde *scherm-tip* met meer informatie over het object dat

door de muis wordt aangewezen. U wijst de prullenbak nu aan met de muis. Zodra u de muisaanwijzer wegstuurt van de prullenbak, verdwijnen het vlak en de schermtip. Deze prullenbak is duidelijk nog leeg. Als er iets in zit, dan ziet u proppen papier in de korf.

De schermtip

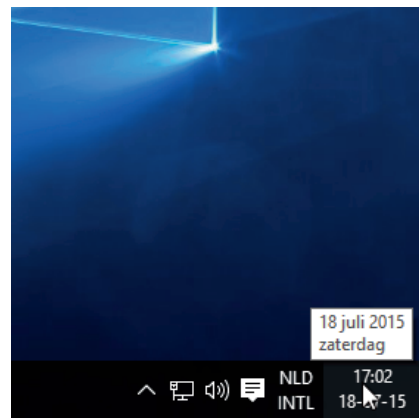
Bij allerlei onderdelen van Windows 10 wordt in een schermtip wat extra informatie gegeven. U kunt de schermtips volstrekt negeren. U hoeft er niet op te klikken en u hoeft ze ook niet weg te klikken of iets dergelijks. De schermtip verdwijnt vanzelf.

- 4 Stuur de muisaanwijzer tot boven de datumvermelding rechts-
onder in het beeldscherm.

Uw muis hangt nu boven het berichtgebied van de taakbalk. De datum wordt in keurig Nederlands vermeld in een schermtip.

De balk waarin deze datum en tijd staan heet de *taakbalk*. In deze balk vindt u aan de rechterzijde kleine pictogrammen die iets vertellen over uw computer, of over de hardware. Dit deel noemt met het *berichtgebied*.

Aan de linkerzijde liggen knoppen waarmee u programma's en documenten kunt openen. Daar verschijnen ook de knoppen van de zaken waarmee u bezig bent. Helemaal links ligt de oude vertrouwde startknop. In de loop van dit boek komen de taakbalk en de startknop uitgebreid aan de orde.

Afbeelding 1.4

Datum en tijd.

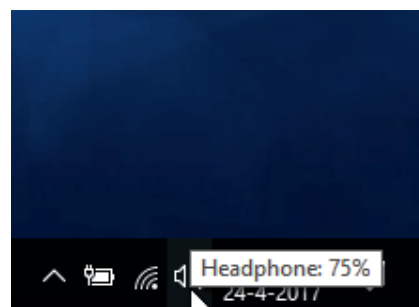

Meer pictogrammen

De kans is groot dat uw bureaublad veel meer pictogrammen bevat dan in de afbeeldingen in dit boek. Veel computerfabrikanten voegen hun eigen software toe aan Windows en plaatsen allerlei pictogrammen op uw bureaublad, waarmee u snel van die software gebruik kunt maken, of extra software kunt kopen.

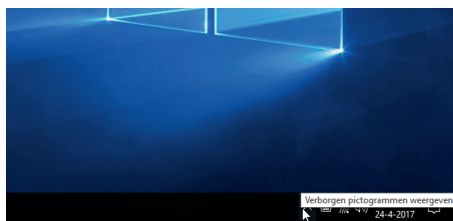
- 5 Stuur de muisaanwijzer iets naar links tot boven het kleine pictogram van de luidspreker.

Een schermtip vertelt u hoe hoog het volume van Windows staat. Dit hoeft niets te zeggen over de hoeveelheid geluid uit uw luidsprekers, want ook daarop kan een volumeknop zitten. Bij een laptop wordt het volume meestal bediend met enkele functietoetsen op het toetsenbord. Gebruikt u die toetsen, dan verandert het volume van Windows ook tegelijk.

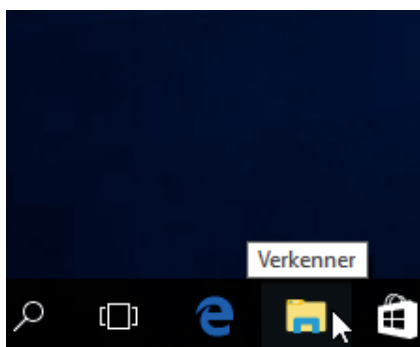

Afbeelding 1.5

Volume van de luidsprekers.

Afbeelding 1.6
Verborgen pictogrammen.

Afbeelding 1.7
Windows Verkenner.

6 Stuur de muis boven het pijltje in het berichtengebied van de taakbalk.

Programma's en functies die permanent in Windows actief zijn, hebben vaak een pictogram in het *berichtgebied* liggen. Omdat dat soms iets teveel pictogrammen worden, zijn de meeste ervan verborgen onder de pijl. Alleen de belangrijkste zijn altijd zichtbaar. De muis wordt dadelijk verhuisd naar het middengedeelte van de taakbalk. In dit middengedeelte – dat nu nog bijna leeg is – liggen twee pictogrammen van onderdelen die volgens Microsoft echt standaard bij Windows horen.

7 Stuur de muis naar links over de taakbalk tot aan het pictogram met de schermtip *Verkenner*.

Windows Verkenner is het programma waarmee de inhoud van mappen en de computer bekeken kan worden. In de vergelijking van Windows met een bureau, is Windows Verkenner de ladebak van Windows. In de komende hoofdstukken leert u werken met deze Windows Verkenner.

KLIKKEN MET DE MUIS: ALTIJD LINKS, BEHALVE...

Hetzelfde rondje als hiervoor gaat u nog een keer maken, maar deze keer klikt u met de linkermuisknop op de onderdelen. Een muisklik is simpelweg eenmaal de linkermuisknop indrukken en meteen weer loslaten. Klikken doet u als de muis stil ligt. Klikken terwijl u met de muis rolt, geeft een ander effect.

De linkermuisknop heet ook *primaire muisknop*, omdat u hiermee zaken aanwijst en activeert. De rechtermuisknop noemt men de *secundaire muisknop*.

Links- of rechtshandig

Bent u linkshandig, dan kunt u de muisknoppen via software-instellingen omdraaien. In dat geval is de rechtermuisknop de primaire knop en de linker de secundaire. Vraag uw computerleverancier om hier even mee te helpen.